

اسلام و نیازهای زمان

جلد دوم

www.ketab.ir

متفکر شهید استاد مرتضی مطهری

انتشارات صدرا

سرشناسه	: مطهری، مرتضی، ۱۳۵۸-۱۲۹۸.
عنوان و نام پدیدآور	: اسلام و نیازهای زمان (جلد ۱) / مرتضی مطهری.
مشخصات نشر	: تهران: صدرا، ۱۳۶۲
مشخصات ظاهری	: ۲۷۰ ص.
شابک	: ج ۲. 978-964-5600-77-6 شابک (دوره): 978-964-5600-51-6
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: اسلام -- تجدید حیات فکری -- الف. عنوان.
موضوع	: اسلام -- مقاله‌ها و خطابه‌ها -- اسلام و اجتماع.
رده‌بندی کنگره	: ۵ الف ۶ م / BP ۲۲۹
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۵۹۸-۶۲*

انتشارات صدرا

اسلام و نیازهای زمان (۲)

اثر: استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری

نوبت چاپ: سی و هشتم، آبان ۱۴۰۰ / مطابق ربیع الثانی ۱۳۳۳

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۵۲/۰۰۰ تومان

حروفچینی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ فجر (۱۳۹۵-۱۰۰). تلفن: ۳۳۱۱۹۷۹۶

ناشر: انتشارات صدرا (با کسب اجازه از شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید)

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص ناشر است.

● تهران: شعبه ۱: خیابان ناصرخسرو، مقابل دارالفنون، کوچه دکتر مسعود - تلفن: ۳۳۹۱۵۱۳۰

شعبه ۲: خیابان انقلاب، بین خیابانهای دانشگاه و ابوریحان، پلاک ۱۱۶۴ - تلفن: ۶۶۴۶۱۰۸۶

شعبه ۳: خیابان پاسداران - خیابان ناطق نوری - بوستان کتاب - تلفن: ۲۲۸۵۲۴۸۹

● قم: شعبه ۱: خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۳۱۵۲۲، دورنگار: ۳۷۷۴۷۳۱۴

شعبه ۲: مجتمع ناشران ۳۷۸۴۷۵۹۵

پایگاه اینترنتی و فروشگاه آنلاین: motahari.org

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۶۰۰-۷۷-۶ ISBN: 978-964-5600-77-6

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۵۶۰۰-۵۱-۶ ISBN: 978-964-5600-51-6

فهرست مطالب

۷	مقدمه چاپ سیزدهم
۹	طرح اشکال و پاسخ اجمالی
۱۰	آیا زمان معصوم است؟
۱۱	تعبیر اقبال از اجتهاد
۱۳	قوانین اسلامی از نوع قضایای حقیقتی
۱۶	باب تزاحم، حلال بسیاری از مشکلات
۱۷	تزاحم مصلحت فرد با مصلحت اجتماع
۱۹	تشریح میّت مسلمان
۱۹	لزوم شناخت شرایط زمان توسط مجتهدین
۲۰	فلسفه احکام
۲۵	مقام عقل در استنباط احکام اسلامی
۲۵	آنچه در قوانین اسلام امکان ندارد تغییر به معنی نسخ است
۲۶	«عقل» یکی از مبادی استنباط احکام
۲۷	احکام اسلامی تابع مصالح و مفاسد واقعی است
۲۹	تقسیم بندی قوانین اسلامی
۳۱	یک مثال
۳۳	آیا مفهوم قضایا تغییر می کند؟
۳۷	مثال دیگر
۴۱	طلاق قضایی
۴۴	اختیارات وسیع حاکم شرعی

باسمه تعالی

مقدمه چاپ سیزدهم

کتاب حاضر که جلد دوم و آخرین مجلد از مجموعه «اسلام و نیازهای زمان» می‌باشد مشتمل است بر مباحثی از شهید آیت‌الله مطهری که در سال ۱۳۵۱ هجری شمسی در «انجمن اسلامی پزشکان» در موضوع مذکور ایراد شده و از آنجا که حالت مباحثه داشته است، گاهی حضار مجلس نیز اظهار نظر کرده‌اند که خلاصه‌های این اظهارنظرها و پاسخهای استاد درج گردیده است.

مباحث این کتاب - خصوصاً نیمه اول آن که در چگونگی انطباق قوانین اسلام با شرایط مختلف زمانی می‌باشد - تا حد زیادی دید فقهی استاد شهید را در این خصوص و بویژه هماهنگی آن با نظرات امام خمینی (رضوان الله علیه) در باب اختیارات وسیع حاکم شرعی یا ولی فقیه را آشکار می‌سازد، و جالب اینجاست که این بحثها سالها قبل از پیروزی انقلاب اسلامی ایراد شده و این نشان‌دهنده دقت نظر استاد و دید صائب اجتماعی آن شهید فرزانه در طرح مسائل فکری مورد نیاز است.

بدیهی است چنانچه استاد حضور داشتند این مباحث را بازنگری نموده ضمن تقدیم و تأخیر برخی مطالب، آن را تکمیل می‌نمودند و کتابی به مراتب جامع‌تر از کتاب حاضر عرضه می‌داشتند، ولی همین مختصر نیز - که تنظیم شده آن بحثها در حد اصلاح اندک عبارات و بدون هرگونه تقدیم و تأخیر

و حذف و اضافه است و جز این نیز حقی برای ما نیست - راهگشای همه شیفتگان حقیقت و علاقه‌مندان معارف اسلامی بوده و همچون دیگر آثار آن متفکر و فیلسوف و فقیه عالیمقام حاوی نکات بدیع و حلال مشکلات فکری و اجتماعی است.

چاپ اول کتاب حاضر به مردادماه سال ۱۳۷۰ باز می‌گردد و از آن تاریخ تاکنون این کتاب از استقبال خوبی برخوردار بوده است. نظر به اینکه جلد اول این کتاب، نیاز به حروفچینی مجدد داشت و در قطع وزیری به چاپ رسید، این مجلد نیز با همان مشخصات از نو حروفچینی شد و طبعاً تقابص مربوط به علامتگذاری و زیبایی کتاب و غیره نیز رفع گردید. از این رو این چاپ با مزایای بیشتری منتشر می‌شود. از خدای متعال توفیق خدمت مسئلت می‌کنیم.

تیرماه ۱۳۸۱ برابر با جمادی‌الاول ۱۴۲۳

سوزن‌نظارت
شماره ۱۳۸۱

www.ketab.ir